

Oikeusneuvos Kari Tornikoski

13.11.2019

H 591/19

Eduskunnan ympäristövaliokunnalle

Hallituksen esitys eduskunnalle ympäristöministeriön hallinnonalan eräiden muutoksenhakua koskevien säännösten muuttamisesta (HE 72/2019 vp)

Esitän lausuntonani kunnioittavasti seuraavaa:

Uuden oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019, hallintoprosessilaki) voimaantulon myötä valittaminen hallinto-oikeuden päätöksestä edellyttää valituslupaa. Kuten korkein hallinto-oikeus on hallituksen esityksen luonnoksesta antamassaan lausunnossa korostanut, valituslupajärjestelmä ei heikennä oikeusturvan toteutumista. Hallintolainkäytön valituslupasäätely perustuu siihen, että korkeimmalla hallinto-oikeudella on velvollisuus myöntää valituslupa, kun jokin sille säädetystä kolmesta perusteesta on käsillä. Tämä takaa oikeusturvan toteutumisen kaksiportaisessa muutoksenhakujärjestelmässä. Valituslupajärjestelmän mahdollisimman kattava käyttöala mahdollistaa keskittymisen vaativiin oikeuskysymyksiin ja oikeuskäytännön yhtenäisyyden turvaamiseen sekä turvaa korkeimman hallinto-oikeuden mahdollisuuksia turvata oikeudenkäynnin viivytyksettömyys asioissa, joissa on tärkeää saada ylimmän oikeusasteen ratkaisu.

Hallituksen esitys on siten tältä osin asianmukainen. Ei ole perusteita säätää esityksen kohteena oleviin lakeihin kattavaksi tarkoitettua valituslupajärjestelmästä poikkeavia muutoksenhakukantavia. Hallituksen esityksen mukaista ratkaisua puoltaa myös lainsäädännön selkeysvaatimus.

Hallintoprosessilain 125 ja 126 §:ssä on kattavat voimaantulo- ja siirtymäsäännökset. Niiden perusteella valituslupamenettelyä sovelletaan valitettaessa korkeimpaan hallinto-oikeuteen 1.1.2020 jälkeen tehdyistä hallintoviranomaisen tai hallinto-oikeuden päätöksistä. Hallituksen esitys on siten asianmukainen myös siltä osin, ettei siinä oleisiin lakiehdotuksiin ole sisällytetty siirtymäsäännöksiä, koska ne olisivat tarpeettomia.